	Kod ucznia									
			-			-				
……	**Dzień**			**Miesiąc**			**Rok**			
pieczątka WKK	**DATA URODZENIA UCZNIA**									

KONKURS Z HISTORII
DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP REJONOWY

Drogi Uczniu,

witaj na II etapie konkursu z historii. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania konkursowe.

- Arkusz liczy 21 stron i zawiera 23 zadania.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt komisji konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
- Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
- Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi.
- Nie używaj korektora/długopisu zmazywalnego.
- Błędną odpowiedź przekreśl.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zostały umieszczone w miejscu do tego przeznaczonym lub otoczone kółkiem.
- Brudnopis nie będzie oceniany.

Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów możliwych do uzyskania:

70

Zadanie 1. (0-2 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy własnej odpowiedz na pytania:

„[...] dzieli się igłą łodygi na cieniutkie, ale jak najszersze paski włókna. Najlepsze są te, które pochodzą z samego środka łodygi, a następnie w kolejności cięcia [...]. Każdy gatunek bywa sklejany na desce zwilżonej wodą […]; woda ta, pełna mułu, służy za spoiwo. […]. Potem ściska się arkusze w prasach, suszy na słońcu i łączy jeden z drugim, poczynając od najlepszych, a kończąc na najgorszych. W jednym zwoju nie ma nigdy więcej jak dwadzieścia arkuszy".

(Cyt. za: G. Chomicki, S. Sprawski, *Starożytność. Teksty źródłowe, komentarze i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 1999, s. 24.)

A. W źródle opisano produkcję – ……

B. Źródło dotyczy starożytnej cywilizacji:

I. Egiptu
II. Mezopotamii
III. Chin
IV. Grecji

Zadanie 2. (0-4 pkt)

Napisz historyczne nazwy opisanych zagadnień:

A. Podbita przez Spartan ludność Mesenii, zamieniona w siłę niewolniczą, pracowali na ziemi przydzielonej obywatelom spartańskim – ……

B. Rzymskie łaźnie wykorzystujące naturalne źródła ciepłej wody – ……

C. Był tzw. zasadźcą wsi; stał na czele sądu zwanego ławą wiejską, jego gospodarstwo zwolnione było od powinności feudalnych – ……

D. Hiszpańscy zdobywcy, poszukujący przygód i bogactw. Jednym z nich był Ferdynand Cortez, który podbił państwo Azteków – …….

Zadanie 3. (0-3 pkt)

Przeczytaj uważnie tekst źródłowy i wykorzystując wiedzę pozaźródłową odpowiedz na pytania:

„[...] Jak zaś doszło do wypędzenia króla Bolesława z Polski, długo byłoby o tym mówić; tyle wszakże można powiedzieć, że sam będąc pomazańcem [Bożym] nie powinien był [drugiego] pomazańca za żaden grzech karać cieleśnie. Wiele mu to bowiem zaszkodziło, gdy przeciw grzechowi grzech zastosował i za zdradę wydał biskupa na obcięcie członków. My zaś ani nie usprawiedliwiamy biskupa-zdrajcy, ani nie zalecamy króla, który tak szpetnie dochodził swych praw [...]".

(Anonim, tzw. Gall, *Kronika Polska*, Wrocław 1989, s. 54.)

A. W którym roku miało miejsce wydarzenie opisane w źródle – …….……

B. Zidentyfikuj osobę biskupa, o którym mówi źródło – ……..……..

C. Podaj przydomek króla, o którym mówi źródło – …….…….……

Zadanie 4. (0-4 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy własnej odpowiedz na pytania:

„Cesarz Henryk […] przesłał Bolesławowi wprzód poselstwo w te słowa: Niegodnym jest cesarza […] wkraczać zbrojnie do kraju wroga, a zwłaszcza swego wasala, zanim się z nim nie porozumie […]. Dlatego winieneś […] przyjąć z powrotem brata swego, oddając mu połowę królestwa, a mnie płacić rocznie 300 grzywien trybutu […]. Bolesław odpowiedział: […] Do przyjęcia […] buntownika lub do podzielenia się z nim niepodzielnym królestwem nie zmusi mnie przemoc żadnej [obcej] władzy […]. Zatem bacz, komu grozisz: jeśli zaczniesz wojnę, znajdziesz ją!"

(Anonim, tzw. Gall, *Kronika Polska*, Wrocław 1989, s. 132.)

A. Podaj rok, w którym doszło do wojny między władcami wymienionymi w źródle. –……

B. Napisz przydomek Bolesława – …….……..

C. Zaznacz prawidłową odpowiedź. Wspomniany w źródle brat to:

I. Bezprym

II. Czcibor

III. Zbigniew

IV. Sieciech

D. Napisz, jak zakończyła się wojna, o której mówi źródło – ……

……...……

……...……

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Na podstawie mapy i wiedzy pozaźródłowej zaznacz prawidłową odpowiedź.

Mapa przedstawia Cesarstwo Niemieckie w:

A. X wieku

B. XII wieku

C. XIV wieku

D. XVI wieku

Zadanie 6. (0-4 pkt)

Rozstrzygnij, która informacja jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

A. Andrzej Frycz Modrzewski w dziele „O poprawie Rzeczypospolitej" przedstawił wizję państwa i społeczeństwa, realizującego hasła równości wszystkich wobec prawa, wolności osobistej i powszechnego dostępu do edukacji.	P	F
B. W 1543 r. w Norymberdze zostało wydane dzieło Mikołaja Kopernika „O obrotach sfer niebieskich", w którym udowodnił teorię geocentryczną, za co książka trafiła do „Indeksu ksiąg zakazanych".	P	F
C. Wraz z królową Boną do Polski zaczęli przybywać artyści i architekci, którzy propagowali nowy styl barokowy w architekturze i sztuce.	P	F
D. W 1562 r. nastąpił rozłam wśród wyznawców kalwinizmu w Polsce i powstał odłam głoszący radykalne poglądy społeczne, zwany braćmi polskimi.	P	F

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Zaznacz, który zakon nie powstał w średniowieczu:

A. templariusze

B. joannici

C. jezuici

D. benedyktyni

Zadanie 8. (0-3 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania.

„W środę 28 listopada 1520 r. przepłynęliśmy tę cieśninę i wypłynęliśmy na spokojne morze, po którym żeglowaliśmy trzy miesiące i 20 dni nie odnawiając zapasów ani zaopatrzenia: jedliśmy tylko stare suchary, starte na proszek, pełne robactwa i cuchnące [...] piliśmy wodę gnijącą i cuchnącą. [...]. To jeszcze nie wszystko, nasze największe nieszczęście, o którym powiem, było najgorsze; dolne i górne dziąsła naszych ludzi popuchły tak bardzo, że nie mogli oni jeść i wśród cierpień 19 zmarło”.

(Cyt. za: *Wiek XVI-XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych* ..., oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997, s. 47-48.)

A. Napisz IMIĘ i NAZWISKO podróżnika, który stanął na czele tej wyprawy –

……..……..

B. Napisz nazwę morza, opisanego w źródle, po którym żeglowali marynarze –

…….…..……

C. Jak nazwano „tę cieśninę”, o której mówi źródło – ……..……..

Zadanie 9. (0-4 pkt)

Rozstrzygnij, która informacja dotycząca senatu Rzeczypospolitej Obojga Narodów jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

A. Obrady senatu odbywały się pod przewodnictwem marszałka wybieranego spośród senatorów.	P	F
B. Senat powstał z rady królewskiej, złożonej z dostojników kościelnych i świeckich.	P	F
C. W senacie zasiadali: biskupi, wojewodowie, kasztelanowie, kanclerze, marszałkowie i podskarbiowie Korony i Litwy.	P	F
D. Obradom senatu przewodniczył król.	P	F

Zadanie 10. (0-1 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy własnej otocz kółkiem prawidłową odpowiedź.

„W każdym państwie istnieją trzy rodzaje władzy: władza prawodawcza, władza wykonawcza, w sprawach zależnych od prawa narodów oraz władza sądownicza w sprawach zależnych od prawa cywilnego [...]. Na mocy pierwszej panujący lub urzędnik stanowi prawa na przeciąg pewnego czasu lub na stałe, tudzież poprawia lub znosi prawa istniejące. Na mocy drugiej rozstrzyga o wojnie lub pokoju, wyprawia lub przyjmuje poselstwa, strzeże bezpieczeństwa, zapobiega najazdom. Na mocy trzeciej karze zbrodnie lub sądzi spory pomiędzy poszczególnymi jednostkami”.

(Cyt. za: *Historia. Teksty źródłowe do ustnego egzaminu maturalnego*, pod red. J. Chańko, Warszawa 1997, s. 40-41.)

Autorem zasady ustrojowej opisane w źródle był:

A. Mikołaj Kopernik
B. Andrzej Frycz Modrzewski
C. Karol Monteskiusz
D. Karol Marks

Zadanie 11. (0-6 pkt)

Wpisz PEŁNĄ NAZWĘ PAŃSTWA i ROK, z którego pochodzą wybrane fragmenty konstytucji:

A.	*Artykuł I.* *„1. Cała władza ustawodawcza, niniejszym nadana, przyznana będzie Kongresowi […], który będzie się składał z Senatu i Izby Reprezentantów.* *Artykuł II.* *1. Władza wykonawcza przyznana będzie prezydentowi […]. Ma on piastować ten urząd przez lat 4, razem z wiceprezydentem, wybieranym na ten sam przeciąg czasu w sposób następujący […]”.*	NAZWA PAŃSTWA: • …….. ……..…….. ROK ogłoszenia konstytucji: • ……..…….
B.	*„Art. 5. Korona Książęca Warszawska jest dziedziczną w osobie króla saskiego, jego potomków, dziedziców i następców w porządku następstwa ustanowionego w domu saskim.* *Art. 64. Kraj dzieli się na 6 departamentów”.*	NAZWA PAŃSTWA: • …….. ……..…….. ROK ogłoszenia konstytucji: • ……..……
C.	*„Art. VI. Sejm, czyli Stany zgromadzone, na dwie izby dzielić się będą: na izbę poselską i na izbę senatorską […]. Sejm zawsze gotowym będzie: prawodawczy i ordynaryjny. Rozpoczynać się ma co dwa lata, trwać zaś będzie podług opisu prawa o sejmach. […] Wszystko i wszędzie większością głosów udecydowane być powinno, przeto liberum veto, konfederację wszelkiego gatunku i sejmy konfederackie, jako duchowi niniejszej konstytucji przeciwne, rząd obalające, społeczność niszczące na zawsze znosimy. […], władzę najwyższego wykonywania praw królowi w radzie jego oddajemy, która to rada strażą praw zwać się będzie”.*	NAZWA PAŃSTWA: • …….. ……..…….. ROK ogłoszenia konstytucji: • …….

(Cyt. za: T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w tekstach źródłowych*, t.2, s. 28-29.)
(Cyt. za: *Wiek XVI-XVIII w źródłach*, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997, s. 474-476.)
(Cyt. za: M. Adamczyk, S. Pastuszka, *Konstytucje polskie w rozwoju dziejowym 1791-1982*, Warszawa 1985, s. 63-74.)

Zadanie 12. (0-5 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy własnej odpowiedz na pytania.

(https://pl.wikipedia.org/wiki/Panteon_w_Paryżu)

A. Na zdjęciu widoczny jest Panteon wybudowany w Paryżu, w stylu –

……..

B. Napisz cztery różne cechy charakterystyczne dla architektury w tym stylu:

- ……..

……...

- ……..

……....…..

- ……..…….

……..

- ……..……..

……..……..

Zadanie 13. (0-4 pkt)

Uzupełnij w wykropkowanych miejscach w tabeli brakujące informacje dotyczące bitew.

	Imię i nazwisko wybitnego wodza zasłużonego w tej bitwie:	Rok bitwy	Miejsce bitwy	Nazwa państwa, które wygrało i które przegrało bitwę
A	Hannibal [Barkas]	……	Kanny	• Państwo wygrane: …… • Państwo przegrane: ……
B	Władysław Jagiełło Witold [Kiejstutowicz]	1410	……	• Państwo wygrane: …… • Państwo przegrane: ……..…
C	……..	……	Kircholm	• Państwo wygrane: Polska • Państwo przegrane: Szwecja
D	……	1792	……	• Państwo wygrane: Polska • Państwo przegrane: Rosja

Zadanie 14. (0-4 pkt)

Źródła przedstawiają polityków XIX wieku, którzy odegrali bardzo ważną rolę w historii.

Zidentyfikuj osoby, napisz w jakich państwach działali i z czego zasłynęli.

Odpowiedzi wybierz spośród:

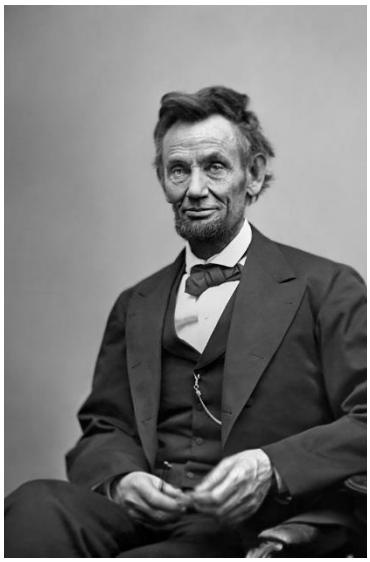
Napoleon Bonaparte

Abraham Lincoln

Mikołaj II Romanow

Otto von Bismarck

Franklin Delano Roosevelt

Źródło 1. 	• OSOBA …….. • PAŃSTWO …….. • Z CZEGO ZASŁYNĄŁ: …… ……. ……. ……. ……. …….
Źródło 2. (https://pl.wikipedia.org/wiki/)	• OSOBA …… • PAŃSTWO …… • Z CZEGO ZASŁYNĄŁ: …… ……. ……. ……. ……. …….

Zadanie 15. (0-1 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy własnej otocz kółkiem prawidłową odpowiedź.

„Naród zatem polski, na Sejm zebrany oświadcza: iż jest niepodległym ludem i że ma prawo temu koronę polską oddać, którego godnym jej uzna, po którym z pewnością będzie się mógł spodziewać, iż mu zaprzysiężonej wiary i zaprzysiężonych swobód święcie i bez uszczerbku dochowa".

To fragment ustawy sejmu z 1831 r. o detronizacji:

A. Stanisława Augusta Poniatowskiego,

B. Aleksandra I

C. Mikołaja I

D. Mikołaja II Romanowa

Zadanie 16. (0-5 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania.

„Opowiadali starsi, że czerniawa należąca do rabacji szła od wsi do wsi i wszędzie zabierała chłopów ze sobą, i w ten sposób tworzyła się coraz większa banda, a jakby nie chciał kto z nimi iść, to bili i zabijali. Ale w każdej wsi było dosyć takich, co chętnie do nich przystawali: jedni dla rabunku, inni chowali różne zemsty za pańszczyznę, a zresztą robiła swoje wódka, bo gdzie zdybali karczmę, to pili co się dało, a czego nie wypili, to po pijanemu rozbijali i wylewali".

(Cyt. za: Sobańska-Bondaruk M., Lenard S.B., *Wiek XIX w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, Warszawa 1998, s. 220.)

A. W którym roku miały miejsce wydarzenia opisane w źródle – ……

B. Zaznacz poprawną odpowiedź. Wydarzenia opisane w źródle miały miejsce:

I. w zaborze rosyjskim

II. w zaborze pruskim

III. w zaborze austriackim

C. Rozstrzygnij, która informacja jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

I. Na czele wydarzeń opisanych w źródle stał Wincenty Witos.	P	F
II. Wydarzenia opisane w źródle miały miejsce przed powstaniem listopadowym.	P	F
III. Przywódcą tych wydarzeń był Jakub Szela.	P	F

Zadanie 17. (0-4 pkt)

Na podstawie obrazu i wiedzy własnej odpowiedz na pytania.

(http://www.pinakoteka.zascianek.pl/)

Rozstrzygnij, która informacja dotycząca ziem polskich pod zaborami przedstawiona na obrazie jest PRAWDZIWA [P], a która FAŁSZYWA [F]. Właściwą odpowiedź otocz kółkiem:

A. Na obrazie przedstawiono patrol powstańczy z okresu powstania styczniowego.	P	F
B. Obraz przedstawia sytuację związaną z działalnością pruskiej Komisji Kolonizacyjnej.	P	F
C. Scena przedstawiona na obrazie miała miejsce na ziemiach polskich zaboru rosyjskiego.	P	F
D. Tematem obrazu były losy Michała Drzymały.	P	F

Zadanie 18. (0-2 pkt)

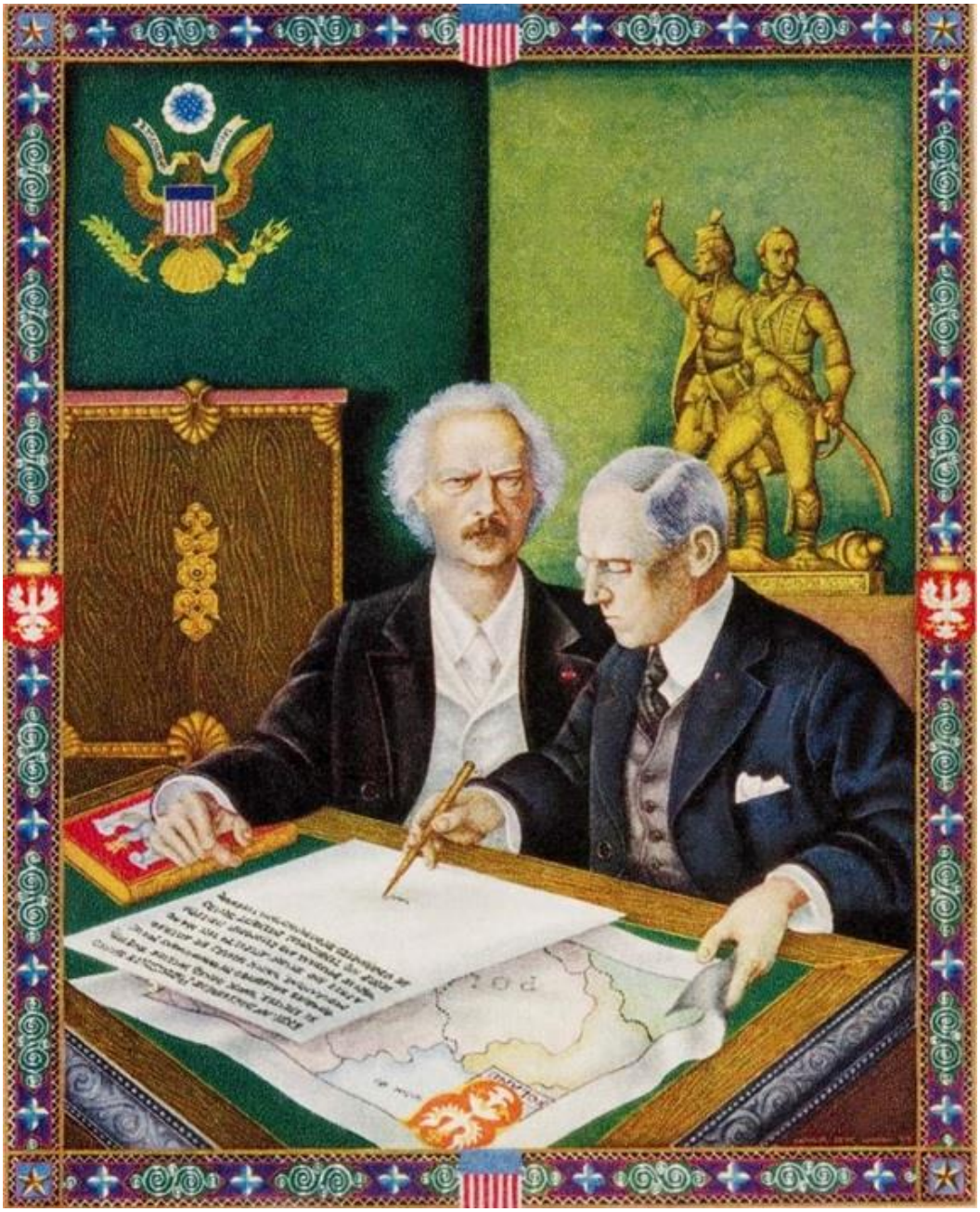
Na podstawie źródeł i wiedzy własnej odpowiedz na pytania.

Źródło 1.

„13. Winno być utworzone Państwo Polskie, obejmujące terytoria zamieszkane przez ludność niezaprzeczalnie polską; będzie mu zapewniony wolny dostęp do morza; jego niezawisłość polityczna i gospodarcza, jego całość terytorialna winny być zagwarantowane przez umowy międzynarodowe”.

(Cyt. za: Deruga A., Derużyna J., *Pierwsza wojna światowa 1914-1918*, w: Teksty źródłowe do nauki historii w szkole, nr 47, Warszawa 1960, s. 46-47.)

Źródło 2.

(https://commons.wikimedia.org/wiki/)

A. Czy oba źródła dotyczą sprawy polskiej w czasie I wojny światowej – TAK / NIE

(Właściwą odpowiedź otocz kółkiem)

B. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu źródeł:

- ……

……...

……...

……...

- ……...……

……...

……...

……...

<u>Zadanie 19.</u> (0-2 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania.

„I. Wszystkie nasze przygotowania wojenne zmierzają do działań zbrojnych przeciw Niemcom. W żadnym wypadku nie może dojść do działań zbrojnych przeciw Rosjanom wkraczającym na ziemie nasze w ślad za ustępującymi pod ich naporem Niemcami, poza koniecznymi atakami samoobrony, co jest naturalnym prawem każdego człowieka,

II. Działania zbrojne przeciw Niemcom mogą mieć formę:

a) powszechnego i równoczesnego powstania […]

b) „wzmożonej akcji dywersyjnej" na wszystkich ziemiach Rzeczypospolitej. […]

3) Wobec wkraczającej na ziemie nasze regularnej armii rosyjskiej wystąpić w roli gospodarza".

(Cyt. za: *Armia Krajowa w dokumentach 1939-1945*, t. III: 1943-1944, Wrocław-Warszawa –Kraków 1990, s. 210-213.)

A. Podaj nazwę planu przygotowanego przez komendę Główną Armii Krajowej w listopadzie 1943 r. – ……...…….

B. Zidentyfikuj osobę dowódcy Armii Krajowej, który wydał ten rozkaz (stopień wojskowy, imię, nazwisko, pseudonim) – ……..……

……...

Zadanie 20. (0-3 pkt)

Przyporządkuj bitwom nazwy uczestniczących w nich jednostek wojskowych (numery od 1 do 4) oraz wpisz imiona i nazwiska ich dowódców.

Odpowiedzi udziel w tabelce w wykropkowanych miejscach.

1. I Dywizja Piechoty im. Tadeusza Kościuszki
2. I Dywizja Pancerna
3. Samodzielna Brygada Strzelców Podhalańskich
4. II Korpus Polski

	Miejsce bitwy	Nazwa Jednostki	Imię i nazwisko dowódcy
A.	Narwik	……	……..…… ……..…..……
B.	Falaise (Normandia)	……	……..…..…… ……..……..……
C.	Monte Cassino	……	……..……..…… ……..……..……

Zadanie 21. (0-2 pkt)

Na podstawie zdjęcia i wiedzy własnej odpowiedz na pytania.

A. Zakreśl prawidłową odpowiedź.

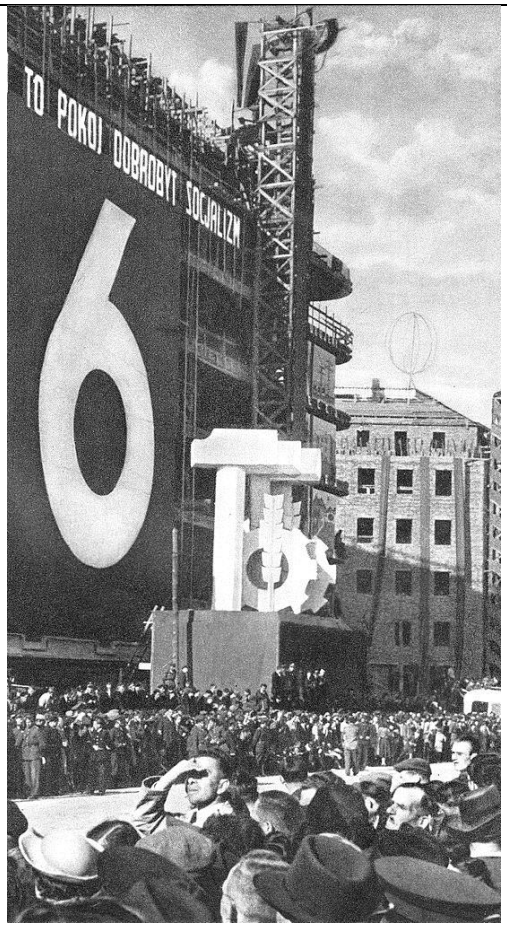
Zdjęcie zostało wykonane w roku:

I. 1948

II. 1950

III. 1966

IV. 1970

(https://pl.wikipedia.org/wiki/)

B. Podaj argument na poparcie wyboru powyższej daty rocznej:

……

……

……

……

……

<u>Zadanie 22.</u> (0-3 pkt)

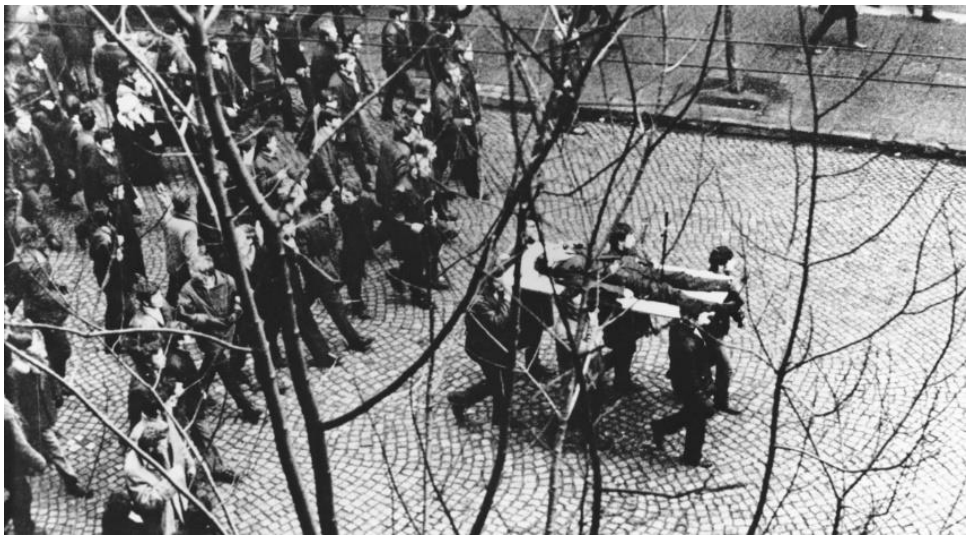
Zdjęcia zostały wykonane w czasie tzw. polskich miesięcy-symboli (np. Październik 1956). Podaj MIESIĄC i ROK wydarzeń, których dotyczą:

A. MIESIĄC – ……..…… ROK – ……..

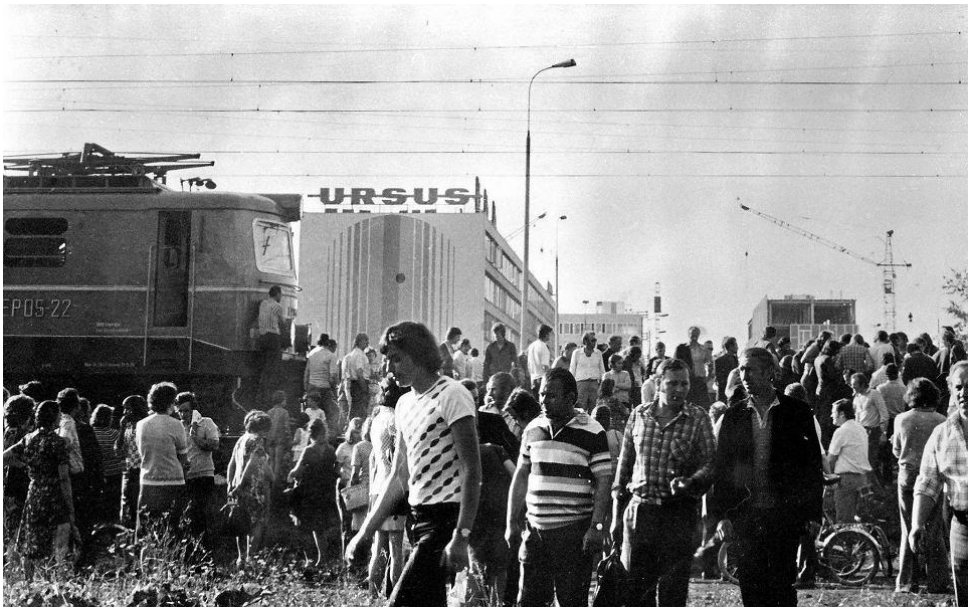
(http://www.newsweek.pl/)

B. MIESIĄC – ……..…… ROK – ……..

(http://www.newsweek.pl/)

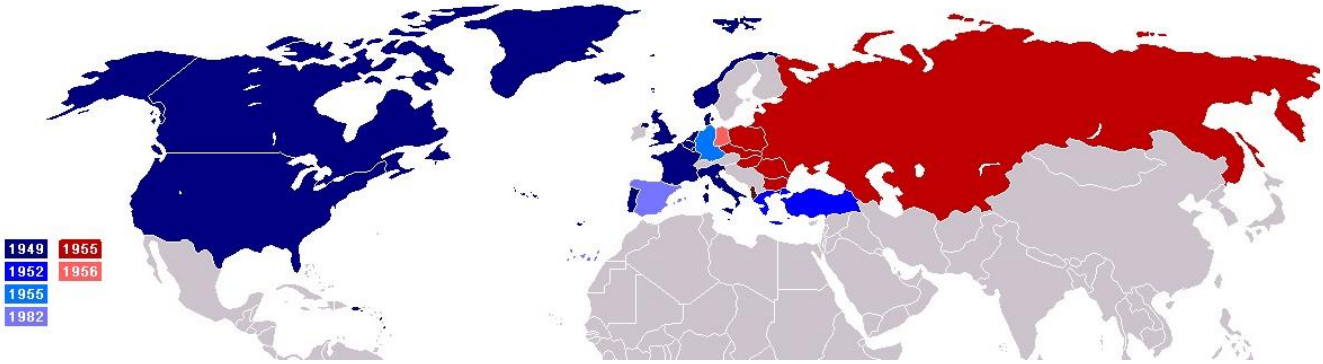
C. MIESIĄC – ……..…… ROK – ……..

(http://warszawa.wyborcza.pl/warszawa/)

Zadanie 23. (0-2 pkt)

Na podstawie źródła i wiedzy pozaźródłowej odpowiedz na pytania.

(https://pl.wikipedia.org/wiki/)

Mapa przedstawia państwa członkowskie dwóch układów w 1989 r. Wpisz nazwy tych układów:

A. Kolorem granatowo-niebieskim zaznaczono państwa należące do –

……..……..

B. Kolorem czerwonym zaznaczono państwa należące do –

……..…….

Brudnopis (nie podlega ocenie)